

בס"ד

שאלון בחינה

בנושא:

עירובין

מועד:

אב תשפ"ד

סמל שאלון:

113.8.24

שימו לב: יש לנהוג על פי ההנחיות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד אב תשפ"ד

בס"ד

בחינה בהלכות עירובין

ב' אב תשפ"ד

הנחיות לנבחן:

- יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
- אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותגיש תלונה לוועדת משמעת.
- יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
- שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
- לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
- חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. רה"י

- ק"ל דרה"י גובהו י' טפחים וברוחב ד' ומעלה
א. כלי שאין בחללו ד' טפחים רק בצירוף עובי המחיצות, האם נחשב לרה"י או ככרמלית, והאם עובי המחיצות מלמעלה נחשב גם כרה"י?
ב. כלי עגול הנמצא ברה"י גבוה י' ורחב ד' טפחים האם דינו כרה"י?
ג. חורי רה"י המפולשים לרה"י ונמצאים למטה מ' טפחים האם נחשבים כרה"י?

2. רה"ר

- א. גומא הנמצאת ברה"י האם דינה כרה"י או ככרמלית?
ב. רקק מים הנמצא ברה"י האם דינו כרה"י?
ג. העומד ברה"י או כרמלית ונוטל מים מן הנהר, האם יכול לטלטל ד"א או להוציאן לרה"י?

3. הוצאה

- א. בית כנסת שיש בו מדרגה רחבה כשנכנסים אליו מהרחוב וגגון מלמעלה, כיצד יפתחו את בית הכנסת מבלי לעבור על איסור הוצאה? (הבא החששות ופתרון)
ב. גג הבולט לרחוב, באר כיצד ניתן להכניס מתחת לגג לבית?
ג. גינה המוקפת מחיצות, האם ניתן לטלטל ממנה לבקעה שלפניה? נמק.

עמוד 1 מתוך 3

4. העברה בין רשויות

- א. שתי חצרות של שני אנשים וביניהם מחיצה גבוהה טו' טפחים ורחבה ב' טפחים, ומעל המחיצה והחצירות יש גגון, האם מותר להעביר מחצר אחת לחצר שנייה דרך המחיצה, בכדי להכניסו לבית שבחצר שנייה?
- ב. האם מותר ליטול חפץ מרה"י ולהניחו במקום פטור ומשם להניחו בכרמלית?
- ג. המושיט מרה"י לרה"י דרך רה"ר האם חייב?

5. עירובי תחומין

- קיי"ל דהמניח עירובי תחומין יש לו לילך ממקום עירובו אלפיים אמה.
- א. כשמניח עירובו בשדה לצד מזרח העיר, מהו השיעור שיכול לילך לצד צפון או דרום כנגד עירובו?
- ב. מהיכן מודדין אלפיים אמה כשמניח עירובו במערה, או בשדה המוקף מחיצות אך לא הוקף לדירה, בשטח בית סאתיים או יותר?
- ג. האם יכול להניח עירובי תחומין לדבר הרשות, והאם רשאי לשלוח שליח לכך?

6. דין הקרפף

- קרפף יותר מבית סאתיים שהוקף ולבסוף פתח – באר בכל אחד מן האפשרויות, האם יועיל כעת לתקנו ולהתיר את הטלטול בקרפף ?
- א. טח את ההיקף בטיח מצד פנים של הקרפף לשם דיורין, האם הטיט יועיל למעט את הקרפף מבית סאתיים או האם יועיל להכשירו מדין מחיצה חדשה שנעשתה לדיורין ?
- ב. בנה עמוד בתוך הקרפף באמצעו או בצדו האם יועיל העמוד למעט את הקרפף משיעור יותר בית סאתיים ?
- ג. בנה על המחיצה הראשונה שנעשתה שלא לשם דיורין מחיצה חדשה לשם דיורין וכעת עולה גובה המחיצות לעשרים טפחים. או שלאחר זמן שקעה הראשונה התחתונה ונותרה רק העליונה - האם המחיצה העליונה שנעשתה לאחר עשיית הפתח תועיל להחשיבו כמוקף לדירה ?

7. דין המחיצה

- קיימא לן "דעומד מרובה על הפרוץ נחשב למחיצה". באר בכל אחד מהאופנים דלהלן האם נחשב לעומד מרובה :
- א. כשגדר שלושה טפחים בתחתית המחיצה סמוך לקרקע בכל ההיקף, לאחר מכן הניח אויר ארבעה טפחים בכל ההיקף, ושוב המשיך וסיים את המחיצה בשלושה טפחים במשך כל ההיקף ?
- ב. כשגדר שלושה טפחים סמוך לקרקע, שלושה טפחים הניח אוויר, ושוב גדר ארבעה טפחים ?
- ג. כשהרחיק מן הקרקע שלושה טפחים, ושוב גדר שבעה טפחים מסביב לקרפף בכל ההיקף ונמצא שהעומד מרובה על הפרוץ אלא שתחת העומד הניח אוויר שלושה ?

8. דין עירוב חצירות

- עיר מוקפת מחיצות ששכח הרב לערב – נשאל הרב :
- א. האם מותר להעביר חפצים מבית אחד מבני העיר ישירות לבית חברו, כשלא מעביר דרך החצר המשותפת לכלל הדיירים.
- ב. לטלטל מבית הכנסת ישירות לחצר השותפין כשלא עובר דרך הרחוב.
- ג. אם הרב נזכר בבין השמשות שלא עירב, האם הרב רשאי לערב בבין השמשות או משחשכה?

עמוד 2 מתוך 3

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. חיילי צה"ל נקלעו ביום שישי - לאזור שאינו מוקף מחיצות – ומחמת קוצר הזמן נאלצו לאלתר עמודים וקורות לעשיית מחיצות על ידי צורת הפתח. באר בכל אחד מהאופנים דלהלן אם יש להחשיבם כמחיצות על ידי צורת הפתח :

- א. כשכל הארבעה מחיצות צורתם צורת הפתח ?
- ב. מהו שיעור חוזקם של העמודים מהצד והקורה שמעליהם ?
- ג. כשהקורה מלמעלה רחוקה מהעמודים לגובה, בצד אחד מכוונת כנגד העמוד ממש ואילו בצד השני לא מכוונת כנגד העמוד ממש אלא בתוך שלושה טפחים או יותר משלושה ?

10. במהלך חופשת הקיץ החליפו שתי משפחות מיישובים שונים את דירתם זה עם זה למשך יותר משלושים יום – אלא שבמיישוב הייתה דירה בבעלות גוי שהשכיר את דירתו לחמישה עובדים זרים, ביישוב לא היה עירוב והמשפחה המחליפה התכוונה לטלטל לכן נאלצה לערב. כעת נשאל הרב :

- א. לאחר שתחזור המשפחה שיצאה מהיישוב ליישוב שהינו כבר מעורב, האם נתיר להם לטלטל על סמך העירוב שעירבה המשפחה המחליפה ?
- ב. באיזה אופן ניתן לשכור רשות מהגוי המשכיר ובאיזה אופן ניתן לשכור אך ורק מהגויים השוכרים ?
- ג. באופן שחובה לשכור רק מהשוכרים האם חובה לשכור מכל אחד ואחד מהם או שמא סגי בשכירות מאחד מהם ?

11. הרב ראובן מתוקף תפקידו כרב העיר נוהג לערב ולזכות את העירוב לבני העיר בכל ערב שבת, לעיתים לא עולה בידו למצוא ישראל גדול - שניתן לזכות את העירוב על ידו, באר האם הרב רשאי לזכות לכתחילה ובדיעבד :

- א. על ידי אשתו שמעלה לה מזונות ?
- ב. על ידי בנו הנשוי והינו אברך הסמוך על שולחן אביו ?
- ג. על ידי ילד קטן מבני אחד השכנים ?

12. ברית מילה שאמורה להיערך בשבת בבית"כ ולשם הובאו כלי המילה והכיבוד בע"ש, אולם עקב מזג האוויר הסוער ביום שבת הוחלט לקיימה בבית.

פרט, האם ניתן להביא את כלי המילה והכיבוד מבית הכנסת לבית באופנים דלהלן :

- א. ע"י אדם א' פחות פחות מד' אמות, או שני בנ"א כל אחד פחות מד"א.
- ב. ע"י נכרי.
- ג. ע"י קטן.

עמוד 3 מתוך 3